

Notarissen over orkaan Irma

‘Het leek alsof er een bom was ontploft’

De orkaan Irma trok op 6 september 2017 een alles vernietigend spoor over Sint Maarten. De wind reduceerde veel huizen, winkels en scholen tot puin. Bewoners moesten het doen zonder water en elektriciteit. Onder deze omstandigheden schreven notarissen Marlène Mingo en Meredith Boekhoudt met de hand vele volmachten. Tot op de dag van vandaag hebben ze tijdens hun werk te maken met de gevolgen van Irma.

TEKST Martijn Rip | BEELD ministerie van Defensie en Arie Kievit, ANP

Het is die bewuste septemberdag stil op straat. Niet zo gek, want de orkaan Irma nadert het Caraïbische eiland met rasse schreden.

De mensen verschuilen zich in hun huizen, niemand waagt zich op straat. Dat mag ook niet, want de overheid heeft iedereen een huis-arrest opgelegd. ‘Dat is ingesteld op de dag voor de orkaan. Wie toch de weg opging, werd teruggestuurd. Of opgepakt, als er niet werd geluisterd’, kijkt Mingo terug. De notaris had zelf een dag voor de orkaan haar personeel naar huis gestuurd om zich op de komst van Irma voor te bereiden.

‘Het was voor mij de eerste keer dat ik me heel goed op een orkaan heb voorbereid’, bekent Boekhoudt. ‘We hebben ijs in een container gedaan, zodat we melk en water konden koelen en we hebben hout gekocht om de ramen te barricaderen. Voor het geval dat we weg zouden moeten, heb ik mijn kinderen koffer-tjes laten inpakken. In mijn kantoor hebben

we alle computers uitgezet, alle kabels losgemaakt en alles in plastic zakken gedaan tegen het water.’

GEVLUCHT

De nacht voordat Irma Sint Maarten bereikte, begon het al steeds harder te waaien, herinnert Boekhoudt zich. ‘Om 1.00 uur zijn mijn man en ik gaan slapen, nadat we alles nog met tape hadden dichtgeplakt. Om 3.00 uur zijn we wakker geworden van het lawaai. We zijn, samen met de kinderen en mijn schoonmoeder, in de gang tussen de slaapkamers gaan zitten. We hoorden de wind aan het dak rukken en de voordeur kraakte. Er vloog iets tegen de ruit van mijn dochters kamer, waarna de deur begon te rammelen als een gek. We hebben er snel wat extra planken tegenaan gezet. Toen ook de voordeur openvloog, hield ik mijn hart vast. Uiteindelijk hebben we heel veel geluk gehad, want we hebben niet veel meer schade dan een kapotte voordeur en

een ontzet raam. Verder hebben we binnen geen schade.’

Mingo had wat dat betreft minder geluk. Haar betonnen woning bleek niet bestand tegen de storm met windsnelheden tot 300 km/u. ‘De voordeur klapte eruit, waarna door de druk ook de ramen eruit vlogen, inclusief de speciale orkaanluiken’. Mingo verschanste zich daarom met haar gezin drie uur lang in het washok. ‘Toen het oog van de orkaan over het eiland lag, dus toen het even wat minder hard waaide, zijn we naar de burens gevlucht’. Haar woning ging verloren, haar kantoor raakte beschadigd. ‘Daar kwam het plafond naar beneden, het water kwam door het dak heen. Dat zorgde ervoor dat veel dossiers werden gereduceerd tot een pap van papier.’ Het kantoor van Boekhoudt wist daarentegen de orkaan zonder schade te doorstaan.

HUISARREST

Na de storm bleek Sint Maarten een ravage. Mingo: ‘Er was geen elektriciteit, geen water, geen internet. Het was alsof we niet met de rest van de wereld waren verbonden.’ Volgens Boekhoudt leek het alsof er een bom was ontploft. ‘Op een normaal drukke rotonde reed helemaal niets. Er was ook geen radio-sig-naal. Normaal worden we via radio Laser 101 op de hoogte gehouden van het orkaannieuws,

Notaris Marlène Mingo (rechts vooraan) aan het werk op het vliegveld

maar nu duurde het meer dan 24 uur voordat ze konden uitzenden. Dat was het ergst. Het leek wel alsof we alleen op de wereld waren.' Al snel bleek dat notarissen hard nodig waren, met name om volmachten te schrijven om kinderen naar familie in het buitenland te kunnen sturen. Mingo en haar collega-notarissen hadden echter een probleem: vanwege het huisarrest mocht niemand de eerste week na de orkaan zomaar de straat op. 'Voor mensen met een bepaald belang voor de maatschappij is er een orkaanpas. Die geeft ze vrijstelling van het huisarrest. Denk aan dokters of apothekers. Maar voor notarissen was er geen pas geregeld. Gelukkig heeft de premier ervoor gezorgd dat ik toch naar het vliegveld kon.' Voor Boekhoudt begon het met vrienden die bij haar aanklopten om hun kinderen naar Californië te kunnen sturen. De kinderen

waren gestrand in Puerto Rico. 'De autoriteiten daar wilden, zoals gebruikelijk is als kinderen alleen reizen, een volmacht met geautoriseerde handtekening zien. Daarom ben ik naar mijn kantoor gegaan, maar niet zonder een envelop met mijn adres en logo erop en een kopie van mijn bul vanuit huis mee te nemen. Dat hielp, want de militairen lieten mij door. In mijn kantoor heb ik in het donker uit mijn kluis een ambtsstempel gehaald en kon ik de volmacht legaliseren.' Niet veel later hoorde ze een oproep op de radio aan notarissen om naar het vliegveld te komen.

PRIMITIEVE OMSTANDIGHEDEN

Net buiten het vliegveld nam Mingo plaats op een paar blokken. 'Ik had een tas met stempels en pennen bij me, meer niet.' Ze was vooral druk met het legaliseren van handtekeningen.

Die waren nodig om de kinderen naar het buitenland over te kunnen brengen. 'Veel scholen zijn hier verwoest en veel mensen zijn hun huis kwijt. Wat doe je dan met je kinderen? Het is gemakkelijker als ze dan elders bij familie ondergebracht kunnen worden. Dan kunnen mensen zich helemaal richten op het herbouwen van hun huis, in plaats van ook nog op de kinderen te moeten letten.' Zelf stuurde ze haar zoon naar Nederland.

Ook Boekhoudt moest onder primitieve omstandigheden werken. 'Alle kantoren op het vliegveld waren verwoest, dus ik stond eerst in de volle zon. Daarna hield een dame een parasol boven mijn hoofd en later regelde een man een plek onder een tent. Daar zat ik dan met mijn tas op schoot als een soort tafel. Zo schreef ik de ene volmacht na de andere uit. Op een donderdag zouden ook onze kinderen, 10 en 13 jaar, weggaan. Die dag zat ik van 6.00 tot 14.00 uur volmachten uit te schrijven. Ik had een soort template gemaakt en vroeg

Meredith Boekhoudt

‘Mensen hebben veel geduld nodig. Je merkt soms dat ze daardoor gefrustreerd raken’

mensen dit over te schrijven. Ondertussen ben ik even snel naar de rij gerend waar mijn kinderen stonden om ze een knuffel te geven en succes te wensen.’

De eerste dagen zat Mingo alleen op het vliegveld. Via radio Laser 101, dat na een orkaan wordt gebruikt om personen weer contact met elkaar te laten opnemen, kon ze haar personeel informeren om in de tweede week na de ramp op een bepaalde plek af te spreken. Het mobiele netwerk lag namelijk tot een week na de orkaan plat.

Boekhoudt liet haar personeel op 21 september voor het eerst bijeenkomen. ‘Een dag later hebben we alles in het kantoor opgeruimd. Ook hebben we de parkeerplaats schoon-geveegd. Op 25 september zijn we weer officieel opengegaan. Halve dagen voor het publiek, want we hadden nog veel inhaalwerk te doen.’

PLUNDERINGEN

De orkaan en de daaropvolgende chaos bracht het beste en het slechtste in de mensen naar boven. Bij het opruimen van de puinhopen hielp iedereen mee, ervoer Mingo. ‘Als er een boom omgehakt moest worden, zag je dat iedereen elkaar ging helpen.’ Er was echter ook een keerzijde. ‘Daarbij denk ik aan de plunderingen. Ik was bang dat ze ook naar mijn notaris-kantoor zouden komen. Uiteindelijk heb ik het kantoor pas weer geopend in de laatste week van september, toen we weer elektriciteit hadden.’ De weken daarvoor zat ze met haar medewerkers bij een verwoeste supermarkt.

GEDULD

De weggevaagde infrastructuur en de vermissing van vele dossiers – door de waterschade – blijven de komende tijd nog wel voor problemen zorgen bij Mingo. ‘Aan de Belastingdienst heb ik gemeld dat ik me voor de gegevens in de vermiste dossiers niet kan verantwoorden. Daarnaast is het op dit moment lastig om huizen te verkopen. Er is soms geen taxateur, huizen voldoen vanwege de schade niet aan de gestelde voorwaarden. Je probeert er praktisch mee om te gaan, met vermeldingen in het dossier. Gezien de omstandigheden heeft iedereen daar begrip voor.’ Er zijn ook andere praktische problemen.

Omdat het leven op het eiland praktisch enkele maanden stil heeft gestaan, konden mensen bijvoorbeeld geen nieuw identificatiebewijs aanvragen. Mingo: ‘Veel mensen hebben nu een verlopen paspoort. Gelukkig kunnen ze, als ze gaan reizen, een noodpaspoort aanvragen.’ Ook de Kamer van Koophandel was niet meteen operationeel, kijkt Boekhoudt terug. ‘Daar hebben ze last gehad van een server die niet werkte. Alles moest handmatig gebeuren. Ook het bevolkingsregister heeft veel problemen ondervonden. Sinds december kan daar niets zonder afspraak gebeuren. Dat bevordert niet de snelle afhandeling van dossiers.’ Dat geldt ook voor informatie over nalatenschappen, weet Mingo. ‘Mensen hebben veel geduld nodig. Je merkt soms dat ze daardoor gefrustreerd raken.’ Ook wat betreft de verzekeringen en de afwikkeling van de door Irma veroorzaakte schade wordt hun geduld op de proef gesteld. ‘Daardoor kunnen mensen nog niet beslissen of ze wel of niet hun woning willen verkopen.’

SPANNENDE MAANDEN

Ook nu nog, maanden na de storm, wordt Mingo dagelijks geconfronteerd met de gevolgen van de orkaan. ‘Heel veel dingen zijn hier niet verkrijgbaar. Veel winkels zijn nog gesloten. Ik heb een nieuwe radio nodig, maar

waar ga je die kopen? De zaak met radio’s is nog niet open.’ Hoewel haar kantoor weer *up and running* is, kijkt ze niet zonder angst naar de toekomst. ‘Op dit moment is alles weer een beetje rustig aan het worden. Maar hoe zal het hier zijn over drie maanden? We missen een hele maand aan inkomen, hebben alles vrijwillig gedaan. En ons eiland is afhankelijk van toeristen. Die zullen dit seizoen maar weinig deze kant op komen en veel mensen zijn al hun baan kwijt. Wat dat betreft worden het spannende maanden.’ Ook Boekhoudt heeft nog veel vraagtekens wat betreft de toekomst van Sint Maarten. ‘Onlangs hebben twee hotels ruim tweehonderd medewerkers ontslagen. Ze gaan dicht voor renovatie. Maar beetje bij beetje wordt alles weer opgebouwd. Mijn ervaring is dat het notariaat wat achterloopt op de markt. Nu ben ik nog lekker bezig, maar we zullen wel tijdelijk de gevolgen van de orkaan ondervinden. Maar ik ben een optimistisch mens, dus ik hoop dat we na twee jaar weer op een normaal niveau zitten.’ Mingo is er ook van overtuigd dat Sint Maarten er over enkele jaren weer bovenop zal komen. ‘Orkaan Irma zal echter voor velen een onvergetelijke ervaring blijven.’ ■